

УДК 378.147:81'243:81-047.22

Дмитерко А. О.,
студентка,
Національний університет «Запорізька політехніка»

Хавкіна О. М.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
Національний університет «Запорізька політехніка»

ЕМОЦІЙНА ЕКСПРЕСІЯ МОЛОДІ У ЦИФРОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ: АНГЛОМОВНИЙ ТА УКРАЇНОМОВНИЙ КОНТЕКСТИ

У сучасному цифровому просторі онлайн-комунікація відіграє провідну роль у щоденних взаємодіях. Особливо актуальним постає питання: яким чином люди, перебуваючи «по той бік екрану», виражають свої емоції? Молодь 21 століття значну частину часу проводить в інтернеті, переважно у соціальних мережах. Дослідження показують, що серед респондентів віком 18-20 років 36,4% визнають залежність від соцмереж, 18,7% – перебувають у стані передзалежності, і лише 7,6% не відчують впливу. У групі 21-30 років кількість перед залежних удвічі-утричі більша [1, с. 75].

Аналіз конкретних уподобань користувачів соціальних мереж засвідчує спільний інтерес до гумору та розваг, хобі й політичної інформації [2, с. 4].

До основних практик висловлювання емоцій онлайн відносимо:

1. Емодзі. Вони дозволяють передавати емоції без вербальних засобів; вони зрозумілі незалежно від володіння мовою співрозмовника. Якщо раніше емодзі лише доповнювали текст, то сьогодні в багатьох випадках повністю його замінюють – особливо в Tik-Tok та Instagram. Частина символів набуває переносних значень, найчастіше в

англомовному середовищі: емодзі синього капелюха (англ. *cap*) означає брехню чи перебільшення; емодзі черепа (*I'm dead*) – *Помираю від сміху*, тоді як в українському сегменті він частіше позначає сильний страх. Поширюються також анімовані, мемні, GIF-емодзі, популярні передусім в месенджерах (Telegram, Viber, Snapchat).

2. Емоційна лексика. Найпоширенішою її формою є скорочення, які активно використовуються в текстах, на стікерах, у мемах, GIF-файлах і навіть у форматі емодзі. У англомовному середовищі це, наприклад, *LOL* (laugh in out loud) – «сміюся в голос» [3], *OMG* (Oh my God!) – здивування чи емоційний шок. В українській мережевій комунікації поширені скорочення *IMXO* (на мою скромну думку), *X3* (не знаю), а також розмовна оцінна лексика на кшталт *жесть* (негативно забарвлений шок). Є й запозичення зі спільним ужитком – *cringe/крінж* – «незручність, сором», *IMHO-IMXO* – «*In My Humble Opinion* / На мою скромну думку».

3. GIF-файли. Їх використовують для яскравого й миттєвого передавання емоцій. В англомовному сегменті переважають фрагменти з популярних фільмів, серіалів і мультфільмів («Сімпсони», «It», «Hannibal», «Peaky Blinders»). В україномовному середовищі поширені «гіфки» з політиками, публічними діячами, а також із тваринами, зокрема котами та мавпами, що часто виконують комічні або гіперболізовані дії.

4. Мемита стікер-меми. Це один із найпопулярніших способів емоційної експресії як в англомовному, так і в україномовному середовищі. Приклади універсальних образів: «дівчина з рум'янцем і пальцем біля губ» – закоханість, захоплення; «кіт, що підпер морду лапою» – роздуми або здивування. Активно поширюються й меми, створені ШП, зокрема «Балерина Капучіна», де емоційне значення формується залежно від контексту зображення.

5. Музичний супровід. У відеоконтенті музика або впізнавані «аудіоцитати» часто стають маркерами емоції. В українському сегменті під час війни поширені фрази відомих політичних чи військових діячів, наприклад: «Що визараз бачите перед собою? Це скарб» (Петро Порошенко) – як вираз похвали чи підтримки. В англомовному просторі подібну функцію виконують «мемні звуки», наприклад, крик орла під гімн США – іронічна демонстрації патріотизму.

Отже, аналіз соціальних мереж і месенджерів засвідчує як подібність, так і відмінність у практиках онлайн-спілкування англомовної та україномовної молоді. Попри різні культурні контексти, їх об'єднує активне використання цифрових засобів емоційної експресії.

Найпоширенішими є меми, тоді як в англомовному середовищі більш домінують емодзі, а в українському – емоційна лексика.

Література

1. Малєєва Н. С. Комунікативні практики у залежних від соціальних мереж користувачів. *Актуальні проблеми психології*. Київ, 2016. Вип. 36. Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. С. 74–77.

2. Малєєва Н. С. Мотивація, інтереси та напрями діяльності молоді в соцмережах . *Дослідження розвитку психології і педагогіки* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Одеса, 2018. 4 с.

3. LOL. *Cambridge dictionary*. URL : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/lol?q=LOL> (дата звернення: 30.10.2025).